

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3853/2024
06.03.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Бојан Грубановић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Стеван Лазић, адвокат из ..., вршења родитељског права и уређења личних односа и издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 531/23 од 08.11.2023. године, у седници одржаној 06.03.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж2 531/23 од 08.11.2023. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шиду П2 69/2023 од 12.09.2023. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета ВВ, поред износа од 20.000,00 динара месечно одређеног пресудом Основног суда у Шиду П2 105/2022 од 09.12.2022. године, преиначеном пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 85/2023 од 04.05.2023. године, плаћа износ од још 5.000,00 динара месечно, укупно износ од 25.000,00 динара месечно почев од 19.09.2022. године па убудуће, све док за то буду постојали законски услови или се ова одлука не измени, доспеле неисплаћене рате одједном, у року од 15 дана под претњом принудног извршења, а убудуће свког првог до десетог у месецу за текући месец на текући рачун мајке законске заступнице број ..., који се води код Банса ... ад Београд, под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца преко досуђеног износа у висини од 15.000,00 динара месечно. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу наканади трошкове парничног поступка у износу од 122.320,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 531/23 од 08.11.2023. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба тужиле, жалба туженог је делимично усвојена а делимично одбијена па је пресуда Основног суда у Шиду П2 69/23 од 12.09.2023. године у побијаном одбијајућем делу одлуке о дечјем издржавању (став 3 изреке) и у делу одлуке о трошковима парничног поступка (став 4 изреке) преиначена тако што је обавезан тужени да на име доприноса за издржавање малолетног ВВ поред досуђеног

износа од 25.000,00 динара плаћа још износ од 15.000,00 динара (укупно 40.000,00 динара), почев од дана 19.09.2022. године па убудуће, све док за то буду постојали законски услови или се ова одлука не измени, и тако што се одређује да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка док се у преосталом делу пресуда потврђује. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 32.320,00 динара.

Против правноснажне другостепене одлуке, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ 72/11 ... 18/20) и члана 202. Породичног закона, Врховни суд је утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном утврђењу у првостепеном поступку, малолетни ВВ рођен је ...2020. године у ... . Након 19 дана од рођења је оболео од менингитиса и сепсе, што је довело до оштећења мозга, услед чега је заостао у психичком и физичком развоју. Малолетни ВВ је дете са посебним потребама из којих разлога два пута недељно иде код логопеда и дефектолога. Лечење детета захтева коришћење суплемената и лекова. Малолетни ВВ је сада стар три ипо године. Изузетно је крупан и развијен, помало самостално хода, одазива се на своје име и успоставља контакт погледом, изговара речи мама, тата, баба, деда. Од септембра 2022. године укључен је у похађање предшколске установе где проводи време од 7.30 до 11.30 часова уз присуство личног пратиоца који му је додељен. Ради контроле редовно одлази на Институт за мајку и дете. Код очног лекара у Београд и неуролога у Нови Сад одлази два пута годишње. Првостепени суд је најпре закључио да су потребе малолетног детета 50.000,00 динара да би касније утврдио да су потребе у износу од 80.000,00 динара. Потребности се огледају везано за медицинске услуге, пелене, физикалну терапију, фластере за очи, куповину неопходне гардеробе, хране, одласке код дефектолога, очног лекара, психолога, путне трошкове, одлазак код логопеда и остало. Тужиља је запослена и остварује месечни приход 35.000,00 динара. Прима и основни податак за туђу негу и помоћ. Висина тог основног додатка није утврђена у првостепеном поступку. Тужиља живи у кући коју јој је мајка поклонила где су стамбено хигијенски услови задовољавајући. Помаже јој мајка која је запослена и отац који је у пензији а има и подршку од брата који живи и ради у Америци. Тужиља је посвећена детету. Од рођења се није одвајала од њега, веома је посвећена и мотивисана је да подстиче развој детета. И тужени је емотивно везан за дете али није довољно укључен у остале потребе детета, његов развој. Тужени кратко време борави у Србији а затим одлази у Немачку на рад где ради неколико месеци и финансијски помаже тужиљу када су у питању потребе мал. детета. Када борави у Републици Србији тужиљу и дете одвози код лекара и сноси трошкове превоза. Тужени је завршио средњу школу у ... . Кад ради у Немачкој, где ради „на црно“, зарађује по 1.200 - 1.500 евра. Тренутно жели да се настани у ... и да изнајми стан, међутим за сад му је то скупо. На други начин је допринио издржавању малолетног ВВ. Тужени нема законску обавезу издржавања других лица осим

малолетног ВВ. Брачни однос међу парничним странкама су се пореметили и практично живе већ дуже време одвојено а брак између њих више не функционише.

У овој правној ствари донета је пресуда П2 105/22 дана 09.12.2022. године којом је брак између парничних странака разведен а малолетни ВВ је поверен на старање и самостално вршење родитељског права мајци. Уређен је начин виђања малолетног ВВ са оцем. Отац је правноснажном одлуком обавезан да доприноси издржавању малолетног ВВ у износу од 20.000,00 динара почев од дана подношења тужбе. Првостепена пресуда је укинута у одбијајућем делу одлуке о издржавању. У поновљеном поступку првостепени суд је туженог обавезао да доприноси издржавању малолетног ВВ у укупном износу од 25.000,00 динара месечно почев од 19.09.2022. године па убудуће док за то постоје законски услови.

Одлучујући о жалбама странака другостепени суд је ценио да је чињенично стање правилно утврђено али да је приликом одлучивања о висини доприноса издржавања туженог за малолетног ВВ, првостепени суд прениско определио износ и да је погрешно одлучио о трошковима поступка. С тога је преиначио првостепену пресуду и обавезао тужиоца да поред досуђеног износа од 25.000,00 динара на име издржавања малолетног ВВ плаћа још 15.000,00 динара (укупно 40.000,00 динара) почев од 19.09.2022. године док је жалба туженог одбијена.

Другостепени суд налази да треба прихватити чињеницу да су потребе малолетног ВВ 80.000,00 динара. Како је према члану 160. Породичног закона прописано да се изражавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања при чему се води рачуна о минималној суми издржавања па имајући у виду здравствено стање малолетног ВВ, то на страни туженог мора да постоји већи степен одговорности, пожртвованости како би обезбедио средства за егзистенцију малолетног ВВ те да се мора радно ангажовати на све законом дозвољене начине како би то постигао. Обзиром да је здрав и радно способан и да је сам истакао да повремено одлази у Немачку и остварује зараду, суд је закључио да би адекватни износ који треба да плаћа као допринос за издржавање малолетног ВВ био у укупном износу од 40.000,00 динара месечно.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је погрешно применио одредбу члана 160. Породичног закона. Према ставу 1. цитираног прописа предвиђено је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања. При одлучивању другостепени суд је водио рачуна о потребама повериоца малолетног ВВ а да уопште није узео у обзир могућности дужника издржавања. Тачно је да су потребе малолетног ВВ увећане у односу на дете тог узраста и редовног здравственог стања. Међутим, паушално наводи другостепени суд да је првостепени суд најпре утврдио да су потребе малолетног ВВ 50.000,00 динара месечно, а да је у даљем чињеничном утврђењу утврдио потребе и посебне издатке за малолетно дете у износу од 80.000,00 динара, а да о томе није дао разлоге у погледу ових различитих износа. Другостепени суд није везан ставом првостепеног суда већ чињеничним стањем па је имајући све то у виду као и чињеницу да тужени није оспорио утврђене потребе малолетног детета у висини од 80.000,00 динара које су реално исказане, закључио да су потребе малолетног ВВ 80.000,00 динара месечно. Тачно је да сваки родитељ треба да има одговарајући степен одговорности и пожртвованости како би омогућио средства за егзистенцију малолетне деце, те да треба да се радно ангажује на све законом дозвољене начине како би се то постигло.

Међутим, мора да се водити рачуна и о томе да ли постоје објективне могућности да се то реализује. Теоретско навођење тих разлога мора бити и у контексту објективних чињеница о могућности туженог да постигне такав степен ангажовања.

Даље, другостепени суд није посебно изводио доказе за закључак у чему се састоји потреба малолетног ВВ за износом од 80.000.00 динара месечно. Изјава туженог да је он свестан потребе да малолетном ВВ треба 80.000,00 динара месечно, не спада у правилно утврђену чињеницу у том смислу. Та чињеница је битна за правилно одлучивање у овој правној ствари.

У поновном поступку другостепени суд ће имати у виду примедбе Врховног суда, по истима поступити, оцениће да ли су потребе малолетног ВВ правилно утврђене, у чему се оне састоје, и колико месечно износе, те да ли је тужени у објективној могућности да остварује већу зараду како би допринесио издржавању малолетног ВВ у опредељеном износу. При томе ће имати у виду одредбу члана 163. став 3. Породичног закона где је прописано да могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности запослења и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе за издржавање ако издржава друга лица те других околности од значаја за одређивање издржавања. Тек након правилног утврђивања тих чињеница и правилном оценом истих може се донети правилна и законита одлука.

Укинута је и одлука о трошковима поступка јер зависи од његовог исхода.

Имајући у виду напред изнето, Врховни суд је на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић